

*Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
2019 оны 06 сарын 12-ны 187 тоот
тушаалын 05 дугаар хавсралт*

ИНД - 129

Иргэний Нисэхийн Дүрэм

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээжүүлэлт

Иргэний нисэхийн ерөнхий газар

ДҮРМИЙН ТАЙЛБАР

ИНД-129 нь Монгол Улс дотор үргэлжилсэн 28 хоногт 2-оос дээш хөөрөлт, эсхүл буулт үйлдэх, эсхүл Монгол Улс дотор үргэлжилсэн 365 хоногт 8-аас дээш хөөрөлт, эсхүл буулт үйлдэх гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа этгээдийн гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг тогтооно.

Энэ Дүрэм нь эмнэлгийн нүүлгэн шилжүүлэлт, эсхүл эм, хэрэгслийн хангамж, эсхүл хүний эд эрхтэн тээвэрлэх ажиллагааг багтаасан, эмнэлгийн онцгой нөхцөлийн зорилгоор гүйцэтгэх үйл ажиллагаанд хамаарахгүй.

Энэ Дүрэм нь Иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан ИНД-129-ийн цахим хувилбар бөгөөд зөвхөн ишлэл хийх зорилгоор хэрэглэнэ. Хүчин төгөлдөр ИНД-129, түүний нэмэлт өөрчлөлтийн хуулбарыг ИНЕГ-аас, эсхүл www.mcaa.gov.mn веб сайтаас татаж авах боломжтой.

Мэдээлэл

Гишүүн улсуудын иргэний нисэхийн Дүрмийг сайжруулах замаар иргэний нисэхийн салбарт нэгдсэн нэг Дүрмийн зохицуулалтад шилжих Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын 1992 оны 29-р чуулганы А29-3 тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор, Монгол Улс болон Шинэ Зеланд улсын ИНЕГ-ын хооронд 1999 оны 5 сарын 6-нд байгуулсан “Техникийн Хамтын Ажиллагааны Санамж Бичиг”-ийг үндэслэн Монгол Улсын Иргэний нисэхийн дүрмийг боловсруулсан.

Өөрчлөлтийн түүх**Хүчинтэй огноо**

Анхны боловсруулалт

2006 оны 01 сарын 16

Нэмэлт өөрчлөлт 1

2010 оны 05 сарын 07

Нэмэлт өөрчлөлт 2 (Шинэчлэлт)

2019 оны 06 сарын 12

Тэмдэглэл: ИНД-129-ийн шинэчлэлтийг монгол, англи хэл дээр, NZ Part 129-ийн 2018 оны 05 сарны 18-ны А.8-д үндэслэн боловсруулсан болно.

Гарчиг

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл	1
129.1. Хамрах хүрээ.....	1
129.3. Нэр томъёо ба товчлол	1
129.5. Гэрчилгээний шаардлага	1
129.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт	1
129.9. Гэрчилгээ олгох.....	1
129.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх	2
129.13. Үйл ажиллагааны тодорхойлолт.....	2
129.15. Гэрчилгээний хугацаа	2
129.17. Үйл ажиллагааг зогсоох мэдэгдэл	3
129.19. Гэрчилгээ сунгах	3
В Бүлэг - Гадаадын агаарын тээвэрлэгч - Гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага	3
129.51. Зөвшөөрөл	3
129.53. Бататгах нислэг, эсхүл тест	3
129.55. Осол, зөрчлийг мэдээлэх	3
129.57. Ажилтны бүртгэл.....	3
129.59. Үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэл	4
129.61. Агаарын тээвэрлэгчийн аюулгүйн хамгаалалтын хөтөлбөр	4
129.63. Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн Ерөнхий заавар	4
С Бүлэг - Гадаадын агаарын тээвэрлэгч - Үйл ажиллагааны шаардлага	5
129.101. Байнгын хэрэгжилт	5
129.103. Гэрчилгээ эзэмшигчийн байгууллагын өөрчлөлт	6
129.105. Агаарт мөргөлдөхөөс урьдчилан сэргийлэх систем (ACAS II).....	7
129.107. Аэродром ашиглах.....	7
129.109. Ослын байршил дамжуулагч	7
129.111. Монгол Улс дотор гүйцэтгэх гадаадын агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа (19.15).....	8

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл

129.1. Хамрах хүрээ

(а) Энэ зүйлийн (b)-д зааснаас бусад тохиолдолд, энэ Дүрэм нь гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэх дараах этгээдэд хамаарна:

- (1) Монгол Улс дотор үргэлжилсэн 28 хоногт хоёроос дээш хөөрөлт, эсхүл буулт үйлдэх; эсхүл
- (2) Монгол Улс дотор үргэлжилсэн 365 хоногт наймаас дээш хөөрөлт, эсхүл буулт үйлдэх.

(b) Энэ Дүрэм нь эмнэлгийн нүүлгэн шилжүүлэлт, эсхүл эм, хэрэгслийн хангамж, эсхүл хүний эд эрхтэн тээвэрлэх ажиллагааг багтаасан, эмнэлгийн онцгой нөхцөлийн зорилгоор гүйцэтгэх үйл ажиллагаанд хамаарахгүй.

129.3. Нэр томьёо ба товчлол

Энэ Дүрэмтэй холбоотой нэр томьёо болон товчлол нь ИНД-ийн нэр томьёоны тайлбарт багтсан.

129.5. Гэрчилгээний шаардлага

(а) Хууль болон энэ Дүрмийн дагуу олгосон гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд үйл ажиллагаа эрхлэхээс бусад тохиолдолд, аливаа этгээд нь энэ Дүрэмд хамаарах үйл ажиллагаа гүйцэтгэхгүй байх үүрэгтэй.

129.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь:

- (1) илүү богино хугацаа нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байхаас бусад тохиолдолд, төлөвлөсөн үйл ажиллагааг эхлэхээс 90-ээс доошгүй хоногийн өмнө САА 24129/01 маягтыг бөглөж, зохих төлбөрийн баримт хамт Даргад хүргүүлнэ;
- (2) 129.13(b)-д шаардсан Үйл ажиллагааны тодорхойлолтын дэлгэрэнгүй мэдээллийг Даргад хүргүүлнэ;
- (3) 129.63-д шаардсан байгууллагын Ерөнхий зааврын Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улс дотор гүйцэтгэх үйл ажиллагаанд хамаарах хэсгийг хянуулахаар Даргад хүргүүлнэ;
- (4) 129.51-д шаардсан зөвшөөрлийн нотлох баримтыг Даргад хүргүүлнэ.

129.9. Гэрчилгээ олгох

Хэрэв Дарга дараах шаардлага хангагдсан гэж үзвэл, хүсэлт гаргагч нь гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших эрхтэй:

- (1) хүсэлт гаргагч нь В Бүлгийн бүх холбогдох шаардлагыг хангасан байх;
- (2) хүсэлт гаргагч нь хувь хүн бол, 129.63(1) болон (2)-ын дагуу томилогдсон удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд нь тохирох зөв хүний шаардлага хангасан байх;

- (3) 129.51-д заасан ICAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч улс нь санал болгож байгаа гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагааны хувьд Конвенцийн дагуу өөрийн чиг үүргийг хэвээр хадгалж чаддаг байх;
- (4) тухайн гэрчилгээг олгох нь нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх.

129.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээнд, гэрчилгээ эзэмшигчийн гүйцэтгэж болох гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагааг тодорхой заана.

129.13. Үйл ажиллагааны тодорхойлолт

(a) Энэ Дүрмийн дагуу олгосон гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээнд энэ зүйлийн (b)-д заасан Үйл ажиллагааны тодорхойлолт дагалдах ёстой.

(b) Үйл ажиллагааны тодорхойлолт нь дараах мэдээллийг агуулсан байх ёстой:

- (1) гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагааны үндсэн баазын тодорхой байрлал;
- (2) хэрэв хаяг нь өөр бол, Дарга болон гэрчилгээ эзэмшигчийн хооронд мэдээлэл солилцох үүрэгтэй үндсэн харилцагчийн хаяг;
- (3) гэрчилгээ эзэмшигчийн Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхлэх хаяг;
- (4) гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаа эрхлэх бизнесийн бусад нэр;
- (5) ашиглахыг зөвшөөрсөн агаарын хөлгийн маяг;
- (6) зөвшөөрсөн үйл ажиллагааны төрөл;
- (7) нислэгийн чиглэл болон үйл ажиллагааны бүсийн зөвшөөрөл болон хязгаарлалт;
- (8) ашиглах аэродром болон бэлтгэл аэродромын нэр;
- (9) энэ Дүрэм, эсхүл бусад дүрмийн шаардлагаас чөлөөлөгдсөн нөхцөл;
- (10) тодорхой нөхцөл байдлыг шийдвэрлэхэд Дарга шаардлагатай гэж тогтоосон бусад мэдээлэл.

129.15. Гэрчилгээний хугацаа

(a) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээг 5 жил хүртэл хугацаагаар олгож, эсхүл сунгаж болно.

(b) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ нь түүний хугацаа дуусах, эсхүл Дарга түдгэлзүүлэх, эсхүл хүчингүй болгох хүртэл хүчинтэй хэвээр байна.

(c) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч, хугацаа нь дууссан, эсхүл хүчингүй болгосон гэрчилгээг Даргад нэн даруй хураалгана.

(d) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь түдгэлзүүлсэн гэрчилгээг холбогдох баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад нэн даруй хүргүүлнэ.

129.17. Үйл ажиллагааг зогсоох мэдэгдэл

Энэ Дүрэмд хамаарах үйл ажиллагааг зогсоосон гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, үйл ажиллагаагаа зогсоосон өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор Даргад бичгээр мэдэгдэнэ.

129.19. Гэрчилгээ сунгах

(a) Гэрчилгээ эзэмшигч нь гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтийг САА 24129/01 маягтын дагуу гаргана.

(b) Энэ зүйлийн (a)-д шаардсан хүсэлтийг тухайн гэрчилгээнд заасан сунгах хугацаанаас өмнө, эсхүл хэрэв сунгах хугацаа заагаагүй бол тухайн гэрчилгээний хүчинтэй хугацаа дуусахаас 60-аас доошгүй хоногийн өмнө Даргад хүргүүлнэ.

В Бүлэг - Гадаадын агаарын тээвэрлэгч - Гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага

129.51. Зөвшөөрөл

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь, Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улс дотор тухайн эзэмшигчийг санал болгосон үйл ажиллагаа гүйцэтгэхийг зөвшөөрсөн хүчинтэй агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ, эсхүл Дарга хүлээн зөвшөөрөхүйц ИCAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч улсаас олгосон дүйцэх баримт бичиг эзэмшигч байна.

129.53. Бататгах нислэг, эсхүл тест

(a) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших, эсхүл нэмэлт өөрчлөлт оруулах хүсэлт гаргагч нь, хэрэв Дарга шаардсан бол, тогтоосон холбогдох шаардлагыг хангаж чадахаа Даргад батлах зорилгоор бататгах нислэг, эсхүл тест хийнэ.

(b) Тухайн нислэг, эсхүл тестийг Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэрээр гүйцэтгэнэ.

129.55. Осол, зөрчлийг мэдээлэх

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь, Монгол Улс дотор өөрийн агаарын хөлөгт тохиолдсон болон гарсан осол, эсхүл зөрчлийг ИНД-12-ын дагуу Даргад мэдээлэх журмыг тогтооно.

129.57. Ажилтны бүртгэл

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах шаардлагыг бататгах журмыг тогтооно:

- (1) Монгол Улсад байрладаг бөгөөд үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр ажилладаг дараах шаардлагад хамаарах этгээдийн үнэн зөв бүртгэлийг Монгол Улсад хадгалах:

- (i) хариуцсан ажил үүргээ гүйцэтгэхэд нь нисэхийн мэргэжлийн үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл эзэмшсэн байх шаардлагатай этгээд;
  - (ii) Даргын шилжүүлсэн эрх, эсхүл үүргийг хэрэгжүүлж байгаа этгээд;
  - (iii) гэрчилгээ эзэмшигчийн олгосон эрхийг хэрэгжүүлж байгаа этгээд.
- (2) тухайн бүртгэл нь дараах дэлгэрэнгүй мэдээллийг агуулна:
- (i) энэ хэсгийн (1)-д заасан этгээдийн холбогдох туршлага, мэргэшил болон сургалт;
  - (ii) энэ хэсгийн (1)(i)-д заасан үнэмлэх, эсхүл зэрэглэлийн үйлчлэх хүрээ, хүчинтэй байдал болон ангилал;
  - (iii) энэ хэсгийн (1)(ii)-т заасан шилжүүлсэн эрх, үүрэг;
  - (iv) энэ хэсгийн (1)(iii)-т заасан гэрчилгээ эзэмшигчийн олгосон эрх.
- (3) тухайн бүртгэлийг, дараах өдрөөс хойш нэг жилийн хугацаагаар, эсхүл Даргын шаардсан урт хугацаагаар Монгол Улсад хадгална:
- (i) тухайн этгээд нь үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл шаарддаг үүрэг гүйцэтгэхээ зогсоосон, эсхүл
  - (ii) тухайн этгээд нь шилжүүлсэн, эсхүл олгосон эрхийг хэрэгжүүлсэн.

129.59. Үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэл

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь:

- (1) тухайн гэрчилгээнд заасан үйл ажиллагааг гүйцэтгэхэд ашигладаг нислэгийн аюулгүй байдлын-эрсдэлтэй үйл ажиллагааны нөөцийн тест, шалгалт болон тохируулгын дэлгэрэнгүй мэдээллийг үнэн зөв бүртгэдэг болохыг бататгах журмыг тогтооно;
- (2) энэ хэсгийн (1)-д шаардсан мэдээллийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийг, бүртгэсэн өдрөөс хойш 2 жилийн хугацаагаар Монгол Улсад хадгална.

129.61. Агаарын тээвэрлэгчийн аюулгүйн хамгаалалтын хөтөлбөр

Энэ Дүрэмд хамаарах 10, эсхүл түүнээс дээш зорчигч тээвэрлэх агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэхээр санал болгож байгаа гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь, ИНД-108-ын шаардлагыг хангасан аюулгүйн хамгаалалтын хөтөлбөртэй байна.

129.63. Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн Ерөнхий заавар

(а) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь, түүний Ерөнхий заавар дараах мэдээллийг агуулсныг бататгана:

- (1) Монгол Улсад байрлаж ажиллах удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын албан тушаал болон нэрс;
- (2) гэрчилгээ эзэмшигч нь энэ Дүрэм, эсхүл бусад дүрмийн шаардлагыг хангаж байгааг бататгах үүрэг хүлээсэн удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын албан тушаал болон нэрс;
- (3) хүсэлт гаргагчийн байгууллагын нэрийн өмнөөс Даргатай шууд харьцах тэдний хариуцлагыг багтаасан, энэ зүйлийн (а)(1) болон (2)-т заасан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын үүрэг, хариуцлага;

- (4) гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэх зорилгоор Монгол Улс дотор байрлаж, үүрэг гүйцэтгэж байгаа ажилтнуудын байршил бүрийн үйл ажиллагааны цар хүрээний нэгдсэн тодорхойлолт;
- (5) энэ зүйлийн (а)(1) болон (2)-т заасан удирдах ажилтнуудын үүрэг хариуцлагын шугаман хамаарлыг энэ зүйлийн (а)(4)-т заасан байршил тус бүрээр харуулсан байгууллагын бүтцийн зураг;
- (6) энэ зүйлийн (а)(4)-т заасан байршлын хүсэлт гаргагч байгууллагын ажилтнуудын бүтцийн нэгдсэн тодорхойлолт;
- (7) өөрийн Улсад байгаа үйл ажиллагааны үндсэн байршил, хамааралтай бол үйл ажиллагааны болон техник үйлчилгээний үндсэн баазын байршил;
- (8) хүсэлт гаргагчийн байгууллагад үндсэн хяналт тавьдаг иргэний нисэхийн эрх бүхий байгууллагатай холбоо барих мэдээлэл;
- (9) дараах дүрмээр шаардсан журам:
  - (i) 129.55 - осол, зөрчлийн талаар;
  - (ii) 129.57 - ажилтны бүртгэлийн талаар;
  - (iii) 129.59 - үйл ажиллагааны нөөцийн бүртгэлийн талаар;
- (10) 129.61-д шаардсан тохиолдолд агаарын тээвэрлэгчийн аюулгүйн хамгаалалтын хөтөлбөр;
- (11) Ерөнхий зааврыг баталдаг, хянадаг, түгээдэг, нэмэлт өөрчлөлт оруулдаг болон үнэлгээ хийдэг журам;
- (12) энэ Дүрэмд хамаарах үйл ажиллагааг амжилттай гүйцэтгэхэд шаардлагатай бусад мэдээлэл.

(b) Хүсэлт гаргагчийн, гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаанд хамаарах Ерөнхий заавар нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байхаас бусад тохиолдолд Дарга хүсэлт гаргагчид гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ олгохгүй.

С Бүлэг - Гадаадын агаарын тээвэрлэгч - Үйл ажиллагааны шаардлага

129.101. Байнгын хэрэгжилт

- (a) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 129.13-д шаардсан Үйл ажиллагааны тодорхойлолтыг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.
- (b) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:
  - (1) В Бүлгийн шаардлагыг байнга хангах ба стандартыг дагаж мөрдөх;
  - (2) 129.7(3)-т хадгалахыг шаардсан, гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааврын холбогдох хэсэг болон түүний Үйл ажиллагааны тодорхойлолтын 1-ээс доошгүй хүчинтэй хувийг, Ерөнхий зааварт заасан Монгол Улс дахь үйл ажиллагааны томоохон байршилд хадгалах;
  - (3) гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааварт дэлгэрэнгүй заасан журам бүрийг дагаж мөрдөх;

(4) гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааврын холбогдох хэсэг болон энэ Дүрмийн дагуу Даргын олгосон Үйл ажиллагааны тодорхойлолтыг, шаардлагатай ажилтан ажил үүргээ гүйцэтгэхэд хэрэглэх боломжтой байлгах.

(c) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь 129.63-д шаардсан мэдээллийг багтаасан гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааврыг Даргын шаардсан үед шалгуулахад бэлэн байлгах үүрэгтэй.

129.103. Гэрчилгээ эзэмшигчийн байгууллагын өөрчлөлт

(a) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үүрэгтэй:

(1) гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааврын нэмэлт өөрчлөлтийг Монгол Улс руу, Монгол Улсаас эсхүл Монгол Улс дотор үйл ажиллагаа гүйцэтгэх байгууллагын тодорхойлолт хүчинтэй хэвээр хадгалагдаж байхаар хийдэг болохыг бататгах;

(2) гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааварт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийг энэ Дүрмийн холбогдох шаардлагад нийцэж байгаа ба Ерөнхий зааварт агуулагдсан нэмэлт өөрчлөлт оруулах журмын дагуу хийсэн болохыг бататгах.

(b) Хэрэв гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах өөрчлөлтийг хийхийг санал болгож байгаа бол Даргад урьдчилан хүсэлт гаргаж, зөвшөөрөл авсан байх шаардлагатай:

(1) 129.63(a)(1)-ийн дагуу нэр дэвшсэн удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд;

(2) гэрчилгээ эзэмшигчийн агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэг Монгол Улс дахь үндсэн байршил;

(3) тухайн гэрчилгээний дагуу Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улс дотор гүйцэтгэх ажиллагаатай холбоотой, үйл ажиллагааны цар хүрээ;

(4) 129.61-д шаардсан агаарын тээвэрлэгчийн аюулгүйн хамгаалалтын хөтөлбөр.

(c) Энэ зүйлийн (b)-д заасан өөрчлөлтийг хийх хүсэлтийг гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь САА 24129/01 маягтаар гаргах үүрэгтэй.

(d) Энэ зүйлийн (b)-д заасан өөрчлөлтийг хийж байх үед, эсхүл хийсний дараа дагаж мөрдөх нөхцөлийг Дарга тогтоож болно.

(e) Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь энэ зүйлийн (d)-д заасны дагуу Даргын тогтоосон нөхцөлийг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

(f) Хэрэв энэ зүйлийн (b)-д заасан өөрчлөлт нь гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулахыг шаардсан бол гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээг Даргад цаг алдалгүй хүргүүлэх үүрэгтэй.

(g) Нисэхийн аюулгүй байдал, эсхүл аюулгүйн хамгаалалтын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн нэмэлт өөрчлөлтийг гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь Ерөнхий заавартаа оруулах үүрэгтэй.

129.105. Агаарт мөргөлдөхөөс урьдчилан сэргийлэх систем (ACAS II)

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улс дотор тухайн гэрчилгээний хүрээнд үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэг, MCTOW нь 5700 кг-аас дээш жинтэй, эсхүл 19-өөс дээш гэрчилгээжсэн зорчигчийн суудлын багтаамжтай, турбинт-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц нь FAA TSO-C119b-гийн шаардлагыг хангасан ACAS II-оор тоноглогдсон болохыг бататгах үүрэгтэй.

129.107. Аэродром ашиглах

Гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь, тухайн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэдэг нисэх онгоц нь дараахаас бусад тохиолдолд Монгол Улс доторх аэродромыг хөөрөлт, эсхүл буултад ашигладаггүй болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) тухайн аэродромд ашиглах ХБЗ нь ИНД-139-ийн Хавсралт А.1-ийн дагуу төгсгөлийн аюулгүйн зурвасаар (RESA) хангагдсан; эсхүл
- (2) хэрэв ХБЗ нь энэ хэсгийн (1)-д заасан RESA-гүй бол гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн ХБЗ-д 90 м-тэй дүйцэх RESA-г ХБЗ-ны талбайн төгсгөлд байхаар зарлагдсан зайг багасган тооцож тухайн нисэх онгоцны хөөрөлт болон буултын үзүүлэлтийн тооцоог гаргадаг болохыг бататгах үүрэгтэй.

129.109. Ослын байршил дамжуулагч

(a) Нисэх онгоцоор гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигчийг ИНД-91.529(a)-г мөрдөхийг шаардахгүй.

(b) ИНД-91.529(g)-г үл харгалзан, нисэх онгоцыг дараах шаардлагын дагуу тоноглогдсон байхаас бусад тохиолдолд, гадаадын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ эзэмшигч нь тухайн нисэх онгоцоор гадаадын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа эрхлэхгүй байх үүрэгтэй:

- (1) хэрэв нисэх онгоц нь 19-өөс дээш зорчигч тээвэрлэхээр зөвшөөрөгдсөн ба нисэх онгоцонд 2008 оны 07 сарын 01-нээс өмнө бие даасан нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ анх олгосон бол, тухайн нисэх онгоцыг 1-ээс доошгүй автомат ELT, эсхүл бусад төрлийн 2 ELT-ээр тоноглогдсон байх ёстой;
- (2) хэрэв нисэх онгоц нь 19-өөс дээш зорчигч тээвэрлэхээр зөвшөөрөгдсөн ба нисэх онгоцонд 2008 оны 07 сарын 01-нээс хойш бие даасан нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ анх олгосон бол тухайн нисэх онгоцыг дараах төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байх ёстой:
  - (i) 2-оос доошгүй ELT-ээр тоноглогдсон байх ба эдгээрийн нэг нь автомат байх; эсхүл
  - (ii) 1-ээс доошгүй ELT-ээр тоноглогдсон байх ба аюул тулгарсан үед бие даан мэдээлэл дамжуулах чадлыг нь ашиглан үйл ажиллагаа эрхлэгч минутанд 1-ээс доошгүй удаа байрлалыг нь тогтоож чаддаг байх;

- (3) хэрэв нисэх онгоц нь 19, эсхүл түүнээс цөөн зорчигч тээвэрлэхээр зөвшөөрөгдсөн ба 2008 оны 07 сарын 01-нээс өмнө бие даасан нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ анх олгосон бол тухайн нисэх онгоцыг 1-ээс доошгүй ELT-ээр тоногловсон байх ёстой;
- (4) хэрэв нисэх онгоц нь 19, эсхүл түүнээс бага зорчигч тээвэрлэхээр зөвшөөрөгдсөн ба 2008 оны 07 сарын 01-нээс хойш бие даасан нислэгт тэнцэх чадварын гэрчилгээ анх олгосон бол тухайн нисэх онгоцыг 1-ээс доошгүй автомат ELT-ээр тоногловсон байх ёстой;
- (5) нисэх онгоцонд суурилуулсан, эсхүл авч яваа ELT нь дараах шаардлагыг хангасан байх ёстой:
  - (i) FAA TSO C -126-аар гэрчилгээжсэн байх; эсхүл
  - (ii) нисэхийн аюулгүй байдалтай холбоотой ICAO-гийн олон улсын стандартыг хангасан байх;
  - (iii) 406 мгц болон 121.5 мгц давтамжийн аль алин дээр, эсхүл ICAO-гийн олон улсын стандартаар шаардсан бусад давтамж дээр дамжуулах.

129.111. Монгол Улс дотор гүйцэтгэх гадаадын агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа (19.15)

(a) Энэ зүйлийн (b)-гийн нөхцөлийг харгалзан, Дарга нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзэн, тухайн агаарын хөлгийн үйл ажиллагаанд тогтоосон нөхцөл, хязгаарлалттай зөвшөөрөл олгосноос бусад тохиолдолд, гадаадын бүртгэлтэй агаарын хөлгөөр Монгол Улс дотор, агаарын тээврийн үйл ажиллагаанаас бусад, хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаа эрхлэхийг Конвенцийн Зүйл 7-гийн дагуу хориглоно.

(b) Энэ зүйлийн (a)-ийн дагуу олгосон зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрөлд заасан нөхцөл, эсхүл хязгаарлалтыг мөрдөнө.

(c) Энэ зүйл нь олон улсын хуваарьт, эсхүл олон улсын хуваарьт бус нислэг үйлдэж байгаа агаарын хөлөгт хамаарахгүй.

--oOo--